

VERKWANSELD VERLEDEN

Een volle prijzenkast, geen goed geschiedenisboek

door Oscar Steens

1998 kan met recht een gouden hockeyjaar worden genoemd. Eerst was er een uniek dubbel-WK in Utrecht dat ruim honderduizend bezoekers trok en bovendien voor het Nederlandse herenteam goud opleverde. Vervolgens viert de hockeybond op 10 oktober haar eeuwfeest. Met speciale clinics, een grootscheepse inzamelingsactie voor een goed doel in Pakistan, een gala in Krasnapolsky. Het kan niet op. Maar aandacht voor de rijke hockeygeschiedenis? Nee, die is er vreemdgenoeg nauwelijks.

Een kloek gedenkboek, gebaseerd op diepgaand bronnenonderzoek en interviews, waarin een verantwoorde historische analyse te lezen zou zijn. Het is destijds, zij het in een te laat stadium, overwogen. Velerlei redenen zetten het bondsbestuur uiteindelijk op een ander, naar mijn smaak het verkeerde, spoor.

INHOUD

*DE HONGAAR VAN NAC (1946)

*NIEUWS *BOEKEN

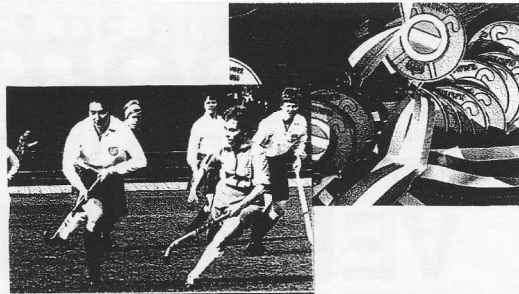
*VRAGEN AAN RUUD STOKVIS

'Wat moeten we met een gedenkboek. Zoveel inspanning voor 100 fanaten. En weet je wat een goeie publikatie kost?' Behalve dit, was er nog iets anders. Het WK in Utrecht, dat met

rasse schreden naderde en absolute prioriteit genoot. Zo'n evenement organiseer je niet zo maar op een verloren zondagmiddag. Enfin, het einde van het liedje was dat inderhaast iets in elkaar werd gedraaid: een glossy magazine, met weliswaar mooie fotografie en fraaie layout, maar dat voor het overige weinig om het lijf had. Een 'gedenkboek' - overigens een vervelende term omdat hiermee vooral wordt bedoeld op saaie, zinledige en slecht geredigeerde werken - mag het niet worden. En met geschiedschrijving in de moderne zin van het woord heeft het al helemaal niets van doen. Een gemiste kans. Erger, het rijke hockeyverleden wordt in 100 Jaar Koninklijke Nederlandse Hockey Bond (speciale jubileumuitgave van Hockey Magazine) eenvoudig verkwanseld door een overdaad aan 'platte' feiten (en toen en toen en toen en toen), gekleurde (geen woord over NSB-ers die aan het roer stonden bij enkele clubs) en soms lachwekkende informatie (over de jaren dertig: 'de tijden zijn zorgelijk'). Het is, zoals gezegd, niet allemaal treurnis wat de klok slaat. De fotografie geeft een aardig

N I E U W S B R I E F

tijdsbeeld, een aantal bijdragen bevatten interessante ingrediënten voor nader onderzoek en zijn bovendien amusant. Neem de column van Jeroen van Bergen over een 'naaktfoto' bestemd voor Hockey Magazine van het Nederlands dameselftal dat in 1990 op Wembley Engeland versloeg. De plaat haalde het blad niet. Het bondsbestuur stopte de pers! Of het verhaal van hockeyreporter Geerhard de Grooth over de levende legende Paul Litjens en de herinnering van NRC-journalist Hans Klippus aan het WK in Lahore (1990). Ze zijn zeker het lezen waard. Maar verder zegt het genoeg dat de KNHB het bundeltje nu gratis uitdeelt, zelfs een tientje bleek teveel gevraagd. Dat geldt ironisch genoeg niet voor een boek waar feit en fictie op controleerbare wijze aaneengeregen zijn: de historische misdaadroman: Familiespel. Historische hockeythriller (1998) van oud-international Margreet Wijnstroom. De auteur dook diep in de archieven en stuitte daarbij op

delicate zuiveringsdossiers van net na de oorlog en verwerkte die subtiel. 'Het gaat om de achtergronden en de omstandigheden waarin mensen iets doen. Niet de oorlog zelf was het onderwerp', verklaarde Wijnstroom kort voor verschijning van haar boek. Andere passages geven een aardige beschrijving van het milieu en de sfeer van rond 1900, toen de hockeysport zich tegelijkertijd begon te ontwikkelen in diverse delen van het land. Familiespel is derhalve te zien als een interessante bron net als eigenlijk dat zogenaamde gedenkboek. Het wachten is op degene die met dit materiaal aan de slag wil gaan.

HOCKEY IN 1897

'Kostelijk vermaak voor alle standen bood ook de hockeydemonstratie, die daags daarna - vrijdag - op het programma stond (...) Welgeklede dames en heren uit de omgeving kwamen in hun koetsen of te paard nieuwsgierig poolshoogte nemen van de - voor Velsen - onbekende sport. Zelfs burgemeester Weerts gaf acte de présence. Oudere heren stonden in slobkouden langs het speelveld te commanderen. De Haarlemse spelers waren in clubkleding: kniekousen onder kekke broekjes, trui, hoge boord, stropdas en pet. Ze deden de Velsenaren voor hoe ze de stok moesten vasthouden (in één hand) en met welke zwaaietechniek ze de bal het beste konden raken. De Velserbeekse ploeg - met uitzondering van de jonge Van Tuylls en hun invités gewoon in werkplunje - stond te trappelen om het zelf te gaan proberen. Spelregels waren er nauwelijks, zelfs niet ten aanzien van het aantal spelers. De bal moest tussen de palen en onder het lint door. Dat was zowel regel als doel (...) Vooral de zonen van boer Kors zagen er krijgshaftig uit met hun gespierde lichamen en kolenschoppen van handen. Jammer genoeg waren hun klompen niet zo geschikt voor het betere renwerk, zodat ze die al gauw uitschopten om op hun grove wollen sokken verder te spelen. In hun ijver rollebollen ze over het gras zonder de bal te pakken te krijgen, hoe verwoed ze ook met de eigengemaakte knotsen zwaaiden. Tot grote hilariteit van de omstanders lukte het een van hen zelfs om in plaats van de bal zijn eigen rondvliegende pet te raken.'

*Fragment uit Familiespel. Historische hockeythriller van Margreet Wijnstroom
(Uitgeverij Gottmer, Haarlem 1998)*

VOORZET NAAR DE VRIJHEID

Hoe een Hongaarse voetballer in 1946 bij NAC verzeild raakte door Sjoerd van Tiel

De Kuip was op die dag in april 1946 tot de nok toe gevuld met voetbalsupporters. Rotterdam had haar handen vol aan de wederopbouw van de in de oorlog verwoeste binnenstad, maar voor een voetbalwedstrijd werd graag tijd vrijgemaakt.

De vriendschappelijke wedstrijd van Feyenoord tegen een in Duitsland gelegerd voetbalteam van Pools-Engelse militairen bood de Rotterdammers een welkome onderbreking van de dagelijkse sleur. De teams ontliepen elkaar weinig in kracht en ook de supportersgroepen waren aan elkaar gewaagd. De wedstrijd eindigde in een 1-1 gelijkspel. Het Poolse doelpunt werd gemaakt door de vaardige libero Wladislaw Ciszewski, die in de wedstrijd de show stal. Na afloop werd gingen verslaggevers en Poolse fans dan ook direct op zoek naar de 'man of the match'. Door zijn coach werd Ciszewski echter van alle belangstelling afgeschermd, zogenaamd vanwege een zware verkoudheid die hem zijn stem had doen verliezen. In werkelijkheid voelde Ciszewski zich opperbest, maar hij had door een publiek optreden buiten het veld in grote problemen kunnen komen. Hij sprak namelijk maar een paar woorden Pools en had zich op dat moment eigenlijk achter het prikkeldraad moeten bevinden van een Hongaars interneringskamp in het door de geallieerden bezette Duitsland. Wladislaw Ciszewski heette in werkelijkheid László Náadori en was in 1924 als Hongaar geboren in Boedapest. Op het moment dat de Russen in het najaar van 1944 oprukten naar de Hongaarse

hoofdstad moest László zich melden bij de militaire autoriteiten. Hongarije mobiliseerde, als bondgenoot van nazi-Duitsland, zoveel mogelijk troepen om de ineenstorting van het Derde Rijk te vertragen. Als student lichamelijke opvoeding en psychologie aan de Universiteit van Boedapest werd hij gedetacheerd in het Duitse Lüneburg. Zijn succesvolle voetbalcarrière als libero van het universiteitsteam werd abrupt afgebroken.

KRIJGSGEVANGENE

In april 1945 werden de recruten in Duitsland krijgsgevangen gemaakt door Britse stoottroepen en werden zij met zo'n 20.000 andere Hongaren en Oostenrijkers geïnterneerd in een kamp in het Ruhrgebied. Tot genoegen van László Náadori werd de verveling in het kamp verdroeven met voetbalwedstrijdjes. In een wedstrijd tussen Oostenrijkers en Hongaren, die werd bijgewoond door naar schatting 15.000 krijgsgevangenen en militairen, onderscheidde Náadori zich als verdediger. Hij wist de Oostenrijker Hanneman, die voor de oorlog als spits van Austria Wien furor had gemaakt, in toom te houden. Kort na de wedstrijd werd Náadori een zeer aantrekkelijk voorstel gedaan om uit te komen voor het Pools-Engelse legerelftal. De jonge Hongaar greep de uitweg uit het overvolle kamp met beide handen aan. Al snel trainde en speelde de Hongaar mee met het Pools-Engelse legerteam. Voor het nationaliteitsprobleem werd een simpele oplossing gevonden. Náadori ging voortaan door het leven als de Pool Wladislaw Ciszewski, die zogenaamd met zijn Hongaarse moeder vlakbij de Hongaarse grens

was opgegroeid en daarom Pools sprak met een zwaar accent. Korte tijd later stond Ciszewski als verdediger opgesteld voor de wedstrijden van het Army of Rhein Championship en speelde hij in het voorjaar van 1946 verschillende vriendschappelijke wedstrijden in Nederland.

VAN BOODSCHAPPENJONGEN TOT DIRECTEUR

Angstvallig probeerde Laszlo Nádori zijn werkelijke identiteit geheim te houden; zijn vrijheid hing er vanaf. Toen het Pools-Engelse team echter in mei 1946 een vriendschappelijke wedstrijd speelde in Oosterhout wist één belangstellende toch tot Nádori door te dringen. De voorzitter van voetbalclub NAC uit Breda, directeur Meeus van Meeus Assurantiën. Die bood hem een basisplaats in het team van NAC. Wederom dacht de Hongaar niet lang na, want de directeur zorgde voor werk en onderdak. Nádori kon aan de slag als persoonlijk chauffeur en boodschappenjongen bij Meeus en kreeg onderdak bij diens familie. Zijn optreden voor NAC bleef echter beperkt tot een aantal vriendschappelijke wedstrijden. Officiële wedstrijden kon hij niet spelen door het ontbreken van geldige identiteitspapieren. Bovendien werd het steeds moeilijker zijn gefingeerde identiteit in stand te houden, terwijl ook de heimwee begon te knagen. In juli 1946 nam Nádori afscheid van NAC en de familie Meeus en na lange omzwervingen door Europa keerde hij terug in Boedapest. Van een profvoetbalcarrière kwam het niet; Nádori maakte zijn studie af en bracht het tot directeur van het Instituut voor Sportonderzoek in Boedapest. Op dit moment bekleedt hij een erefunctie bij het Nationale Olympische Comité van Hongarije.

BADMINTON IS EEN SPEL VOOR GELIEFDEN

door Peter-Jan Mol

De oorsprong van badminton ligt in India, waar deze sport voor het eerst werd gespeeld door Britse soldaten. Volgens het Engelse tijdschrift Harper's Bazar van mei 1874 was het verslaan van de tegen-stander echter niet het enige doel van deze sport...

Op deze bladzijde geven wij enige toelichting met betrekking tot het nieuwe spel 'Badminton', dat onlangs vanuit India in Engeland werd geïntroduceerd. In India heeft het zowaar het ooit zo geliefde croquet verdrongen, en waar men gaat of staat hoort men van niets dan toernooien of wedstrijden. 'En het zijn niet alleen de jongeren die zo hartstochtelijk gesteld zijn op het spel', zo zegt een correspondent in India, 'maar ook kolonels op leeftijd en burgervolk kunnen al huppelend en pirouettes draaiend worden aangetroffen wanneer zij zich met volle overgave op het spel storten.' Er schijnt een buitengewoon opbeurende werking vanuit te gaan op de spelers, wanneer men tenminste afgaat op het gelach en het plezier dat er immer te pas komt. Wanneer bekomt een borreltje immers beter dan aan het eind van een spel op het scherpst van de snede? En hoe verrukkelijk is het als de liefvallige juffrouw Battle op je afkomt en smeekt om een 'héél klein slokje uit uw glas, Kapitein Racket, ik heb toch zo'n dorst', en, terwijl ze haar roze-rode lippen aan je glas zet en een flinke teug van het drankje neemt, wat het

ook is. En dit effect lijkt het spel op allen te hebben. Nadat het voorbij is gaan wij in koppeltjes uiteen om rust te genieten na onze inspanningen, en o welk een sprankelende (en soms teergevoelige) conversatie zich dan ontspint! Hoezeer wordt er geflirt en elkaar het hof gemaakt! Hoezeer pijnigen wij elkander! Hoe sarcastisch, hoe spitsvondig ons onbezonnen esprit! En hoe teder is het afscheid in de schemering, hoe boeiend moeten wij wel geweest zijn! Allen verheugen wij ons op de volgende samenkomst, en zeggen: "Ach, wat zouden wij toch moeten in India zonder Badmington."

Vertaling: Marc Combé.

Bron: World Badminton, nr. 4 (1997).

NIEUWS

SPEL EN SPELEN IN DE 16E EN 17E EEUW

Op 27 en 28 augustus j.l. werd aan de Erasmus Universiteit te Rotterdam een congres over spel en spelen georganiseerd door de Werkgroep Zeventiende Eeuw. In de 17e eeuw kregen mensen meer vrije tijd en zodoende meer behoefte aan spel en ontspanning. Door 30 sprekers uit binnen- en buitenland werden allerlei vormen van spel vanuit diverse invalshoeken belicht. De nadruk lag vooral op spel in de literatuur en in de kunst. De teksten van de lezingen zullen in het voorjaarsnummer van het tijdschrift van de Werkgroep Zeventiende Eeuw worden gepubliceerd en zullen later waarschijnlijk ook op internet te lezen zijn. (Cees de Bondt)

OLYMPISCH MUSEUM LAUSANNE

Wie met de veerboot uit Evian-les-bains de oversteek maakt naar Lausanne, aan de overkant van het meer van Genève, ziet al snel het Olympisch Museum liggen aan de boulevard van de mondaine Zwitserse badplaats. Griekse zuilen, fris-groene plantsoenen en wit marmeren trappen die

leiden naar het fraai gesitueerde museum. Bij het binnentreden van het museum wordt meteen duidelijk waar deze tempel aan gewijd is. Gespierde torso's in brons en marmer laten er geen misverstanden over bestaan dat hier de ongekende mogelijkheden van het menselijk lichaam (citius, altius, fortius) centraal staan. Op de vier verdiepingen van het fraai vormgegeven museum, dat dateert uit 1993, worden de verschillende aspecten van de Olympische Beweging uit de doeken gedaan. Er is aandacht voor de klassieke Olympische spelen en uiteraard is er veel ruimte ingericht voor de oprichter van de moderne spelen, Pierre Coubertin. Geen detail uit zijn leven is niet vermeldenswaard, geen dankoorkonde wordt overgeslagen.

De zalen over de geschiedenis van de moderne Olympische spelen zijn de moeite waard door een aantal multimedia-monitors. Het is mogelijk interviews van bekende topsporters op beeld op te vragen en er zijn interactieve databases met gegevens over training en voeding en uiteraard met uitslagen van de voorbije spelen. De verzameling van het museum herbergt verder waardevolle sportattributen die direct Olympische hoogtepunten voor de geest brengen: van de Vikingschaatsen van Eric Heiden, via de spikes van Carl Lewis tot de bokshandschoenen van Oran Delibas. Het museum is uitgerust met een flinke bibliotheek en met een videotheek. Met het entreebewijs kunnen twee videofragmenten naar keuze bekeken worden. Het Musée Olympique is open van 9 tot 19 uur in mei tot september en van 10 tot 18 uur de rest van het jaar. De entree bedraagt 14 Zwitserse Francs. Het museum is gevestigd aan de Quai d'Ouchy 1 in Lausanne. Raadpleeg voor meer informatie de fraaie homepage: www.museum.olympic.org.

STUDENTENSPOORT

Over de geschiedenis van studentensport in Nederland is naar mijn weten nog niet

zoveel bekend. Daarom is het des te aardiger om de homepage van de Tilburgse studentensportorganisatie Pendragon eens te bekijken. Hierop wordt uit de doeken gedaan hoe de studentensport in Tilburg tot stand is gekomen. Vanaf de oprichting van de 'Sportcommissie van het Tilburgse Studentencorps' door studentencorps St.-Olof in 1929, via de invoering van de stu-

dentensportkaart in 1964 tot aan de renovatie van het huidige sportcentrum in 1997. Het zou interessant zijn om ook de achtergronden van andere universitaire sportorganisaties te achterhalen. De historische homepage van Pendragon: <http://stuwww.kub.nl:2080/sport/pendragon/history.htm>

BOEKEN

Meindert van der Kaaij, Een vuile oorlog (Kwadraat, Utrecht 1998); 155 blz. f 29,90

De oefenwedstrijd van het Nederlands elftal tegen de Super Eagles uit Nigeria leidde eerder dit jaar tot stevige protesten. Demissionair minister Pronk van ontwikkelingssamenwerking zette vraagtekens bij de aanvaardbaarheid van de wedstrijd tegen de sportieve vertegenwoordigers van het regime dat verantwoordelijk was voor de dood van mensenrechtenactivist Ken Saro Wiwa. Er werd in de Tweede Kamer gedebatteerd en cabaretier Freek de Jonge wierp zich op als actie-leider.

De parallellen met de voorbereidingen voor het WK van 1978 in Argentinië zijn treffend. Toen stond deelname aan het toernooi in het Argentinië van generaal Videla ter discussie vanwege de grove mensenrechtenschendingen van diens regime. Er werden Kamervragen gesteld en Bram en Freek (toen nog Neerlands Hoop) namen het voortouw in een boycotactie. Met het programma Bloed aan de Paal reisden zij door het land. De spelers lieten zich echter niet vermurwen; deze herkansing voor de teleurstelling van 1974 lieten zij zich niet ontgaan. Zonder Cruijff (de actie 'Trek Johan over de streep' van de Tros en De Telegraaf had niet het gewenste resultaat) vertrok de selectie onder leiding van de eigenzinnige Oostenrijker Ernst Happel naar Zuid-Amerika.

Journalist Meindert van der Kaaij beschrijft het toemooi dat wederom op een tegenvaller uitliep voor het Nederlands elftal. Het is een bekend verhaal, inclusief het verslag van de dreigende bus-tocht door een kolkende mensenmenigte op weg naar de finale tegen Argentinië, het incident met het manchet van René van de Kerkhof, het paalschot van Rob Rensenbrink en het verlies met 3-1 in de verlenging. De poging tot historische verdieping die Van der Kaaij probeert aan te brengen is niet bijzonder succesvol. Zijn duiding van de actie van Bram en Freek wordt teveel met een bril van deze tijd bekeken en gaat daarmee voorbij aan de gepolariseerde samenleving van de jaren zeventig. De door het boek gevlochten geschiedenis van de Argentijnse oppositieleider Emilio Mignone is dramatisch, maar wordt te kunstmatig ingepast, hetgeen de chronologie van het verhaal niet ten goede komt. Aardig zijn de karakterschetsen van Ernst Happel en zijn assistent-trainer Jan Zwartkruis. We worden echter weinig wijzer over

het vermeende genie Happel, die zijn tijd in Zuid-Amerika, als we Van der Kaaij moeten geloven, vooral kaatend en onverstaanbaar steenkolen-Nederlands bompelend doorbracht.

Pieter Breuker, Oan de Hang (eigen beheer; Dronrijp 1998); 248 blz.

De kaatssport is sterk verweven met de Friese taal, cultuur en literatuur. Tegelijkertijd is kent de kaatssport tal van (inter)nationale varianten. De verwevenheid met de Friese cultuur komt in deze bundel artikelen van de kaats-expert Pieter Breuker ruim aan de orde, bijvoorbeeld in een bespreking van zo'n dertig kaatsgedichten. De wijde verspreiding van de kaatssport blijkt uit artikelen over kaatsen in Noord en Zuid-Holland en in Bolivia, Toscane en het Zweedse Gotland. Verder worden kaatstechnische zaken besproken en passeren prominenten uit de kaatswereld de revue. De geïllustreerde bundel wordt afgesloten met een beschouwing over kaatsonderzoek.

Hans van der Meer en Jan Mulder, *Hollandse velden* (De Verbeelding, Amsterdam 1998); 88 blz. 149,50.

Partij 2 tegen SCKR 4, uitslag: 2-0; Jisp tegen Knollendam 4; uitslag: 5-4. De geur van versgemaaid gras en frikadellen, een door de wind gesmoorde uitroep en het snepen van het scheidsrechtersfluitje. Fotograaf Hans van der Meer weet in dit met zorg vormgegeven fotoboek in verstilte beelden de sfeer te vangen van de tienduizenden amateurvoetbalwedstrijden die elk weekeinde in den lande worden gespeeld. Spelers, scheidsrechter, toeschouwers en de bal worden vastgelegd in de bijna tijdloze omgeving van het sportveld aan de rand van dorp of provinciestadje. De prachtige foto's laten zien hoezeer deze sportvelden vergroeid zijn geraakt met het Nederlandse landschap. De beschouwingen van columnist Jan Mulder ademen de heimwee naar een oervorm van de voetbalsport, die door de professionalisering van het betaald voetbal steeds verder buiten diens blikveld is verdwenen. Hij mijmert over overhoekvlag en zijnet, over de bal in de sloot en over de archetypische toeschouwer die op zijn fiets gezeten tegen de afrastering leunt. De combinatie van beeld en tekst levert een waardevol voetbaldocument op dat er vijftientig jaar geleden waarschijnlijk niet veel anders had uitgezien.

Vijf vragen aan...

Ruud Stokvis

*woonplaats: Abcoude
opleiding: Sociologie (UvA)*

beroep: universitair docent bij de afdeling Sociologie aan de UvA

1. WAT WAS UW EERSTE CONTACT MET SPORTGESCHIEDENIS?

In 1970 gaf ik als wetenschappelijk medewerker werkgroepen sportsociologie. Op zoek naar literatuur stuitte ik op de bundel 'The Sociology of Sport' van Elias en Dunning, waarin belangrijke historische ontwikkelingen op sportgebied staan beschreven.

2. WAT IS UW EIGEN BIJDRAGE AAN HET SPORHISTORISCH ONDERZOEK?

Ten eerste mijn proefschrift 'Strijd over sport' uit 1978. Daarnaast heb ik artikelen geschreven over dier'sporten' van vroeger, zoals hondengevechten, palingtrekken, beerbijten en stierengevechten. Dit onderwerp boeit me nog steeds enorm en ik wil hier dan ook iets mee doen. Tevens heb ik stukken geschreven over de differentiële verbreiding van en deelname aan sporten.

3. WAT ZIJN DE BESTE SPORHISTORISCHE BOEKEN DIE U GELEZEN HEBT?

'Quest for excitement' van Elias en Dunning, 'Verborgene competitie' van Maarten van Bottenburg en 'Sport and the British' en 'Sport and the French' van Richard Holt.

4. WAT VINDT U BELANGRIJKE TE BESTUDEREN THEMA'S OP SPORHISTORISCH GEBIED?

De rol van de media in de sport en ook de toeschouwerskant ervan; de manier waarop toeschouwers verbonden zijn met de sport. Ik ben zelf van plan hier meer mee te gaan doen.

5. HOE ZIET U DE TOEKOMST VOOR DE SPORTGESCHIEDENIS?

Het ziet er, zeker gezien de initiatieven die door Stichting de Sportwereld en de UvA (die dit trimester een collegereeks over sportgeschiedenis organiseert) genomen worden, florissant uit.

REDACTIONEEL

De Sportwereld, nieuwsbrief van Stichting de Sportwereld, geeft informatie over activiteiten van de Stichting. Daarnaast bevat de nieuwsbrief artikelen interviews, boekbesprekingen en ander nieuws over de geschiedenis en achtergronden van de sport. Stichting de Sportwereld stelt zich ten doel: het bevorderen en uitvoeren van onderzoek naar de geschiedenis en achtergronden van de sport. Zij tracht dit doel te bereiken door het organiseren van bijeenkomsten (lezingen, studiedagen en werkgroepen), door het vervaardigen van publicaties (nieuwsbrieven en boeken) en door het leggen van contacten tussen beoefenaars van en geïnteresseerden in de geschiedenis en achtergronden van de sport.

HET BESTUUR VAN STICHTING DE SPORTWERELD

bestaat uit:

Pieter Breuker,
Wilfred van Buuren
(secretaris),

Nico van Horn,
Peter-Jan Mol
(penningmeester),

Susan Smit,
Theo Stevens,

Oscar Steens (voorzitter)
Sjoerd van Tiel.

BESTEL DE BUNDEL 'SPORTGESCHIEDENIS IN NEDERLAND'

In december 1997 vond de studiedag Sportgeschiedenis in Nederland plaats. De voordrachten van de studiedag zijn nu bewerkt tot een mooi uitgegeven boek. De bundel bevat bijdragen van Maarten van Bottenburg, Marjet Derks, Peter-Jan Mol, Ruud Paauw en Ruud Stokvis. Enkele onderwerpen: de historiografie van de Nederlandse sportgeschiedenis, sekse en voetbal en de geschiedenis van sportverslaggeving. Een en ander wordt verfraaid met historische sportfoto's. *Sportgeschiedenis in Nederland* staat onder redactie van Wilfred van Buuren en Theo Stevens. Het boek is uitgegeven door Stichting Historisch Platform en Stichting de Sportwereld en telt 96 bladzijden. Prijs: f 25,-.

Abonnees en medewerkers van Stichting de Sportwereld kunnen het boek met korting bestellen. Bestaande abonnees betalen slechts f 20,-, nieuwe abonnees de speciale introductieprijs van f 15,-.

Bestellen door bijgaande bon in te vullen en het juiste bedrag over te maken op ABN-AMRO rekening 62.01.45.323 t.n.v.

Stichting de Sportwereld, Amsterdam onder vermelding van Sportgeschiedenis in Nederland.

DE SPORTWERELD NU 10X PER JAAR!

HET VOLGENDE NUMMER VAN DE SPORTWERELD (8) VERSCHIJNT OP 7 NOVEMBER. MET DE SLECHTE TOESTAND VAN NEDERLANDSE SPORTACRHIIVEN, NIEUWS, BOEKEN, DE VIJF VRAGEN AAN EN MEER

COLOFON

De Sportwereld is een uitgave van Stichting de Sportwereld.

Redactie: Wilfred van Buuren, Peter-Jan Mol, Susan Smit, Oscar Steens en Sjoerd van Tiel. Redactieadres: Stichting de Sportwereld, Postbus 11781, 1001 GT Amsterdam.

Telefoon: 020-6928903. Abonnementen: de Sportwereld verschijnt tien keer per jaar. De

Nieuwsbrief is alleen beschikbaar voor abonnees en medewerkers van Stichting de Sportwereld. Contributie per jaar: abonnees en medewerkers f 30,- studenten f 25,- instellingen f 40,-. U kunt abonnee of medewerker worden door uw contributie over te maken via bank of giro: ABN-AMRO rekening 62.01.45.323 t.n.v. Stichting de Sportwereld, Amsterdam. Overname uit deze uitgave is toegestaan met toestemming van de redactie.

**SURF NAAR DE WEBSITE VAN STICHTING DE SPORTWERELD:
HTTP://MEMBERS.XOOM.COM/SPORTWERELD**